

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)

z dnia 30 maja 2024 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Swoboda świadczenia usług – Podmioty świadczące usługi społeczeństwa informacyjnego – Obowiązek dostarczenia informacji dotyczących sytuacji gospodarczej dostawcy usług pośrednictwa internetowego – Dyrektywa 2000/31/WE – Dziedzina podlegająca koordynacji – Zasada nadzoru w państwie członkowskim pochodzenia – Odstępstwa – Pojęcie „środków podejmowanych przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego” – Rozporządzenie (UE) 2019/1150 – Cel

W sprawie C-665/22

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regionalny sąd administracyjny dla Lacjum, Włochy) postanowieniem z dnia 10 października 2022 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 21 października 2022 r., w postępowaniu:

Amazon Services Europe Sàrl

przeciwko

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: A. Prechal, prezes izby, F. Biltgen, N. Wahl (sprawozdawca), J. Passer i M.L. Arastey Sahún, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu Amazon Services Europe Sàrl – F. Angeloni, M. Berliri, S. Borocci, G. Gelera oraz F. Moretti, avvocati,
- w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, którą wspierały L. Delbono oraz R. Guizzi, avvocati dello Stato,

* Język postępowania: włoski.

- w imieniu rządu czeskiego – M. Smolek, T. Suchá oraz J. Vláčil, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii – M. Browne, Chief State Solicitor, oraz A. Joyce i M. Tierney, w charakterze pełnomocników, których wspierał D. Fennelly, BL,
- w imieniu Komisji Europejskiej – L. Armati, M. Escobar Gómez, S.L. Kalèda oraz L. Malferrari, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 11 stycznia 2024 r.,

wyduje następujący

Wyrok

- 1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (Dz.U. 2019, L 186, s. 57), dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. 2000, L 178, s. 1), dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. 2015, L 241, s. 1) oraz dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. 2006, L 376, s. 36), a także art. 56 TFUE.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu, jaki zaistniał pomiędzy pomiędzy Amazon Services Europe Sàrl (zwaną dalej „Amazon”), spółką prawa luksemburskiego, a Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (urzędem regulacyjnym do spraw komunikacji, Włochy, zwanym dalej „AGCOM”) w przedmiocie środków przyjętych przez ten urząd wobec dostawców usług pośrednictwa internetowego.

Ramy prawne

Prawo Unii

Rozporządzenie 2019/1150

- 3 Motywy 3, 7 i 51 rozporządzenia 2019/1150 mają następujące brzmienie:

„(3) Konsumenci chętnie korzystają z usług pośrednictwa internetowego. Konkurencyjne, sprawiedliwe i przejrzyste środowisko internetowe, w którym przedsiębiorstwa zachowują się w sposób odpowiedzialny, ma również zasadnicze znaczenie dla dobrobytu konsumentów. Zapewnienie przejrzystości i zaufania do gospodarki platform internetowych w stosunkach między przedsiębiorstwami mogłoby również w pośredni sposób przyczynić się do zwiększenia zaufania konsumentów do gospodarki platform

internetowych. Bezpośredni wpływ rozwoju gospodarki platform internetowych na konsumentów jest jednak przedmiotem innych przepisów prawa Unii, w szczególności unijnego dorobku prawnego w dziedzinie praw konsumenta.

[...]

- (7) Należy ustanowić zestaw obowiązkowych zasad na poziomie Unii [Europejskiej], aby zapewnić istnienie sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie otoczenia biznesowego w Internecie w ramach rynku wewnętrznego. W szczególności użytkownikom biznesowym korzystającym z usług pośrednictwa internetowego należy zapewnić odpowiedni poziom przejrzystości, a także możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń w całej Unii, aby ułatwić transgraniczne prowadzenie działalności gospodarczej w Unii i tym samym poprawić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz zapobiec mogącemu pojawić się rozdrobnieniu w określonych obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem.

[...]

- (51) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapewnienie sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie internetowego otoczenia biznesowego w ramach rynku wewnętrznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 [TUE]. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu”.

4 Zgodnie z art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia:

1. Celem niniejszego rozporządzenia jest przyczynianie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie przepisów w celu zapewnienia, aby użytkownikom biznesowym korzystającym z usług pośrednictwa internetowego i użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych zapewniono odpowiednią przejrzystość, sprawiedliwość i możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń.

2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, które są dostarczane lub których dostarczenie jest oferowane, odpowiednio, użytkownikom biznesowym i użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych, mającym siedzibę lub miejsce pobytu w Unii, którzy poprzez te usługi pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarki internetowe oferują towary lub usługi konsumentom znajdującym się w Unii, niezależnie od siedziby lub miejsca pobytu dostawców tych usług oraz niezależnie od innych mających zastosowanie przepisów.

[...]

5. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii, w szczególności prawa Unii mającego zastosowanie w obszarach współpracy sądowej w sprawach cywilnych, konkurencji, ochrony danych, ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, ochrony konsumenta, handlu elektronicznego i usług finansowych”.

5 Artykuł 2 pkt 1 tego rozporządzenia stanowi:

„Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) »użytkownik biznesowy« oznacza każdą osobę prywatną działającą w celach handlowych lub zawodowych lub każdą osobę prawną, która poprzez usługi pośrednictwa internetowego oferuje konsumentom towary lub usługi w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową”.

Dyrektywa 2000/31

6 Zgodnie z brzmieniem art. 1 dyrektywy 2000/31:

„1. Niniejsza dyrektywa dąży do przyczynienia się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego przez zapewnienie swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego między państwami członkowskimi.

[...]

5. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

a) dziedziny podatków;

[...]”.

7 Artykuł 2 lit. h) tej dyrektywy stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy następujące pojęcia oznaczają:

[...]

»h) dziedzina podlegająca koordynacji«: wymagania ustanowione w systemach prawnych państw członkowskich mające zastosowanie do podmiotów świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego lub do usług społeczeństwa informacyjnego, niezależnie od tego, czy mają charakter ogólny, czy zostały przewidziane szczególnie dla nich;

(i) koordynowana dziedzina dotyczy wymagań, które muszą być spełnione przez usługodawcę w związku z:

– podjęciem działalności usługowej społeczeństwa informacyjnego, takich jak wymagania dotyczące kwalifikacji, zezwoleń lub zgłaszania,

– prowadzeni[em] działalności polegającej na świadczeniu usług społeczeństwa informacyjnego, takich jak wymagania dotyczące zachowania usługodawcy, wymagania dotyczące jakości lub zawartość] [jakości lub treści] usługi, łącznie z mającymi zastosowanie do reklamy i umów, lub wymagania dotyczące odpowiedzialności usługodawcy;

[...]”.

8 Artykuł 3 wspomnianej dyrektywy stanowi:

„1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby usługi społeczeństwa informacyjnego świadczone przez usługodawcę mającego siedzibę na jego terytorium były zgodne z przepisami krajowymi stosowanymi w tym państwie członkowskim i wchodzącymi w zakres koordynowanej dziedziny.

2. Państwa członkowskie nie mogą z powodów wchodzących w zakres koordynowanej dziedziny ograniczać swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego pochodzących z innego państwa członkowskiego.

[...]

4. Państwa członkowskie mogą podejmować środki mające na celu odstąpienie od ust. 2 w odniesieniu do określonej usługi społeczeństwa informacyjnego, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) środki są:

(i) konieczne z jednego z następujących powodów:

- porządek publiczny, w szczególności zapobieganie, dochodzenie, wykrywanie oraz ściganie przestępstw, wraz z ochroną małoletnich oraz walką z podżeganiem do nienawiści z powodów rasowych, seksualnych, religijnych oraz narodowościowych, a także z naruszeniem godności człowieka dotyczącymi osób fizycznych,
- ochrona zdrowia publicznego,
- bezpieczeństwo publiczne, łącznie z zapewnianiem bezpieczeństwa narodowego oraz obrony narodowej,
- ochrona konsumentów, łącznie z inwestorami;

(ii) podejmowane przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego, która narusza cele określone w [ppkt (i)] lub która faktycznie i poważnie grozi naruszeniem tych celów;

(iii) proporcjonalne do tych celów;

b) państwo członkowskie przed podjęciem takich środków oraz bez uszczerbku dla postępowania sądowego, łącznie ze wstępną procedurą sądową oraz czynnościami przeprowadzonymi w postępowaniu przygotowawczym:

- zwróciło się do państwa członkowskiego określonego w ust. 1, aby podjęło środki, a państwo to ich nie podjęło lub były one niewystarczające,
- powiadomiło Komisję i państwo członkowskie określone w ust. 1 o zamiarze podjęcia takich środków.

[...]”.

Dyrektywa 2006/123

9 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 2006/123 stanowi:

„Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne przepisy ułatwiające korzystanie ze swobody przedsiębiorczości przez usługodawców oraz swobodnego przepływu usług, zapewniając przy tym wysoki poziom jakości usług”.

10 Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej dyrektywy:

„W przypadku kolizji między przepisami niniejszej dyrektywy i innym wspólnotowym aktem prawnym regulującym specyficzne aspekty podejmowania i prowadzenia działalności usługowej w określonych dziedzinach lub w ramach określonych zawodów pierwszeństwo mają przepisy innych wspólnotowych aktów prawnych i to one stosowane są do tych określonych dziedzin lub zawodów [...]”.

11 Artykuł 16 ust. 1 tej dyrektywy stanowi:

„Państwa członkowskie uznają prawo usługodawców do świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym prowadzą oni przedsiębiorstwo.

Państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa, zapewnia możliwość swobodnego podjęcia i prowadzenia działalności usługowej na swoim terytorium.

Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na ich terytorium od spełnienia wymogów sprzecznych z następującymi zasadami:

- a) niedyskryminacja: wymóg nie może ani bezpośrednio, ani pośrednio dyskryminować ze względu na przynależność państwową lub w przypadku osób prawnych ze względu na państwo członkowskie, w którym prowadzą przedsiębiorstwo;
- b) konieczność: wymóg musi być uzasadniony względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska naturalnego;
- c) proporcjonalność: wymóg musi być odpowiedni dla osiągnięcia wyznaczonego celu i nie może wykraczać poza to, co niezbędne do jego osiągnięcia”.

Dyrektywa 2015/1535

12 Artykuł 1 ust. 1 dyrektywy 2015/1535 stanowi:

„Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

[...]

- b) »usługa« oznacza każdą usługę społeczeństwa informacyjnego, to znaczy każdą usługę normalnie świadczoną za wynagrodzeniem, na odległość, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie odbiorcy usług;

[...]

e) »zasada dotycząca usług« oznacza wymóg o charakterze ogólnym odnoszący się do podejmowania i wykonywania działalności usługowych, w rozumieniu lit. b), w szczególności przepisy dotyczące dostawcy usług, usług i odbiorców usług, z wyjątkiem zasad, które nie odnoszą się szczególnie do usług określonych w tej literze.

[...]

f) »przepisy techniczne« oznaczają specyfikacje techniczne i inne wymagania bądź zasady dotyczące usług, włącznie z odpowiednimi przepisami administracyjnymi, których przestrzeganie jest obowiązkowe, de iure lub de facto, w przypadku wprowadzenia do obrotu, świadczenia usługi, ustanowienia operatora usług lub korzystania w państwie członkowskim lub na przeważającej jego części, jak również przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne państw członkowskich, z wyjątkiem określonych w art. 7, zakazujące produkcji, przywozu, wprowadzania do obrotu lub stosowania produktu lub zakazujące świadczenia bądź korzystania z usługi lub ustanawiania dostawcy usług [...];

[...]”.

13 Artykuł 5 ust. 1 akapit pierwszy tej dyrektywy przewiduje:

„Z zastrzeżeniem art. 7 państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji wszelkie projekty przepisów technicznych, z wyjątkiem tych, które w pełni stanowią transpozycję normy międzynarodowej lub europejskiej, w którym to przypadku wystarczająca jest informacja dotycząca odpowiedniej normy; przekazują Komisji także uzasadnienie konieczności przyjęcia takich przepisów technicznych, jeżeli uzasadnienie to nie zostało wyraźnie ujęte w projekcie”.

Prawo włoskie

Ustawa nr 249 z dnia 31 lipca 1997 r.

14 Artykuł 1 legge n. 249 – Istituzione dell’Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo (ustawa nr 249 ustanawiająca urząd regulacyjny do spraw komunikacji i przepisy dotyczące systemów telekomunikacyjnych i radiowo-telewizyjnych) z dnia 31 lipca 1997 r. (dodatek zwyczajny do GURI nr 177 z dnia 31 lipca 1997 r.) stanowi:

„[...]

29. Podmioty, które w informacjach żądanych przez [AGCOM] przedstawiają niezgodne z rzeczywistością dane księgowe lub okoliczności dotyczące wykonywania ich działalności, podlegają karom przewidzianym w art. 2621 kodeksu cywilnego.

30. Podmioty, które nie przekażą w wyznaczonym terminie dokumentów, danych i informacji żądanych przez [AGCOM], podlegają nakładanej przez ten organ karze grzywny administracyjnej w wysokości od 1 mln [lirów włoskich (ITL) (około 516 EUR) do 200 mln ITL (około 103 000 EUR)].

[...]”.

- 15 Ustawa nr 249 z dnia 31 lipca 1997 r., zmieniona legge nr 178 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021–2023 (ustawą nr 178 o prowizorium budżetowym państwa na rok budżetowy 2021 i budżecie wieloletnim na lata 2021–2023) z dnia 30 grudnia 2020 r. (dodatek zwyczajny do GURI nr 322 z dnia 30 grudnia 2020 r.) w art. 1 ust. 6 lit. c) pkt 14-bis przewiduje, co następuje:

„Obowiązki [AGCOM] są określone w następujący sposób:

[...]

c) [Jako] rada:

[...]

14-bis) zapewnia właściwe i skuteczne stosowanie rozporządzenia [2019/1150], w szczególności poprzez przyjmowanie wytycznych, promowanie kodeksów postępowania i gromadzenie istotnych informacji”.

Decyzja nr 397/13

- 16 W dniu 25 czerwca 2013 r. AGCOM przyjął delibera n. 397/13/CONS – Informativa economica di sistema (decyzję nr 397/13/CONS w sprawie systemowej informacji gospodarczej) (zwaną dalej decyzją „nr 397/13”).
- 17 W art. 2 ust. 1 tej decyzji wymienione zostały kategorie podmiotów, które są zobowiązane do przekazywania AGCOM dokumentu zatytułowanego „informativa economica di sistema” (systemowa informacja gospodarcza) (zwanego dalej „IGS”).
- 18 Artykuł 6 tej decyzji stanowi:

„1. Podmioty, które w celu spełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 2 niniejszej decyzji, przekazują dane, które nie odpowiadają rzeczywistości, podlegają karze zgodnie z art. 1 ust. 29 ustawy nr [249 z dnia 31 lipca 1997 r.].

2. Podmioty, które nie wywiązują się w przepisany terminie i w określony sposób z obowiązku, o którym mowa w art. 2, podlegają karze zgodnie z art. 1 ust. 30 ustawy nr [249 z dnia 31 lipca 1997 r.].

Decyzja nr 161/21

- 19 W dniu 12 maja 2021 r. AGCOM przyjął delibera n. 161/21/CONS – Modifiche alla delibera n. 397/13 del 25 giugno 2013 „Informativa Economica di Sistema” (decyzję nr 161/21/CONS w sprawie zmian do decyzji nr 397/13 z dnia 25 czerwca 2013 r. w sprawie systemowej informacji gospodarczej (zwaną dalej „decyzją nr 161/21”).
- 20 Zgodnie z brzmieniem preambuły decyzji nr 161/21:

„[...]

Uwzględniając rozporządzenie 2019/1150 [...];

Uwzględniając ustawę [nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r.] [...];

[...]

Uwzględniając, że [IGS] jest roczną deklaracją, którą operatorzy łączności muszą [wypełniać] i która dotyczy danych osobowych i gospodarczych związanych z prowadzoną przez dane podmioty działalnością, mającą na celu zebranie informacji niezbędnych do wypełnienia konkretnych obowiązków prawnych, w tym waloryzacji Sistema integrato delle comunicazioni [zintegrowanego systemu łączności (SIC)] i weryfikacji progów w zakresie jego koncentracji, analizy rynku i ewentualnych pozycji dominujących lub innych, które w każdym przypadku są szkodliwe dla pluralizmu, sprawozdania rocznego i badań [...], a także umożliwienie aktualizacji bazy statystycznej operatorów łączności;

Uwzględniając, że ustawa [nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r.] przyznaje [AGCOM] nowe uprawnienia, powierzając mu zadanie zapewnienia »właściwego i skutecznego stosowania rozporządzenia [2019/1150], w szczególności poprzez przyjęcie wytycznych, promowanie kodeksów postępowania i gromadzenie odpowiednich informacji«;

[Uwzględniając] w związku z tym, że konieczne jest rozszerzenie [pewnych] obowiązków informacyjnych w zakresie IES na dostawców usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych w celu corocznego gromadzenia odpowiednich informacji i prowadzenia działań mających na celu zapewnienie właściwego i skutecznego stosowania rozporządzenia 2019/1150 oraz wykonywania zadań powierzonych [AGCOM] ustawą [nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r.];

[...]”.

- 21 W drodze 1 ust. 1 tej decyzji zmieniony został wykaz zawarty w art. 2 decyzji nr 397/13 w celu rozszerzenia obowiązku wysłania IGS do AGCOM na dwie następujące kategorie podmiotów:

„[...]

h) dostawcy usług pośrednictwa internetowego: osoby fizyczne lub prawne, które, nawet jeżeli nie mają siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium kraju, świadczą usługi pośrednictwa internetowego, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu 2019/1150, na rzecz użytkowników biznesowych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania we Włoszech lub oferują ich świadczenie;

i) dostawcy wyszukiwarek internetowych: osoby fizyczne lub prawne, które, nawet jeżeli nie mają siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium kraju, świadczą usługi wyszukiwarek internetowych, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu 2019/1150, na rzecz użytkowników biznesowych mających siedzibę lub miejsce zamieszkania we Włoszech lub oferują świadczenie;

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 22 Spółka Amazon, której siedziba znajduje się w Luksemburgu, prowadzi platformę internetową mającą na celu kojarzenie sprzedawców z konsumentami w celu realizacji między nimi transakcji sprzedaży towarów.
- 23 W następstwie zmian w krajowych ramach prawnych wynikających z ustawy nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r. i decyzji nr 161/21, przyjętych przez władze włoskie w szczególności w celu zapewnienia stosowania rozporządzenia 2019/1150, spółka Amazon, jako dostawca usług pośrednictwa internetowego, jest obecnie zobowiązana do przesłania do AGCOM IGS, czyli dokumentu, w którym należy zamieścić informacje na temat sytuacji gospodarczej usługodawcy.
- 24 Amazon wniosła skargę do Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regionalnego sądu administracyjnego dla Lacjum, Włochy), będącego sądem odsyłającym, żądając stwierdzenia w szczególności nieważności decyzji nr 161/21.
- 25 Amazon podniosła przed tym sądem, że decyzja ta, w zakresie, w jakim nakłada na nią obowiązek przekazywania IGS do AGCOM, jest sprzeczna z zasadą swobody świadczenia usług, rozporządzeniem 2019/1150 i szeregiem dyrektyw.
- 26 W tym względzie sąd ten przypomina w pierwszej kolejności, że, w następstwie przyjęcia rozporządzenia 2019/1150, włoski ustawodawca zmienił ustawą nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r. ustawę nr 249 z dnia 31 lipca 1997 r.
- 27 I tak AGCOM ma za zadanie czuwać nad stosowaniem rozporządzenia 2019/1150, w szczególności zbierając informacje [art. 1 ust. 6 lit. c) pkt 14-bis ustawy nr 249 z dnia 31 lipca 1997 r., zmienionej ustawą nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r.].
- 28 W drugiej kolejności sąd odsyłający wyjaśnia, że w drodze decyzji nr 161/21 AGCOM zmienił decyzję nr 397/13, po to, by uwzględnić przepisy przyjęte przez włoskiego ustawodawcę w celu stosowania rozporządzenia 2019/1150. W związku z tym obowiązek wysyłania IGS do AGCOM rozszerzono na oferujących usługi we Włoszech dostawców usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych (zwanym dalej „dostawcami rozpatrywanych usług”).
- 29 Sąd ten wyjaśnia, że wysłanie IGS było pierwotnie przewidziane w przypadku Garante per la radiodiffusione e l’editoria (gwaranta ds. radiofonii i telewizji, Włochy) w przepisach ustawowych, które przyznawały mu uprawnienie do przyjęcia środków mających na celu określenie danych księgowych i innych informacji, które powinny mu przekazywać niektóre podmioty, oraz że kompetencje tego gwaranta zostały przekazane AGCOM.
- 30 Sąd ten uważa, że decyzją nr 161/21 AGCOM nałożył na dostawców rozpatrywanych usług obowiązek przekazywania mu istotnych i szczególnych informacji dotyczących ich sytuacji gospodarczej. I tak na przykład zdaniem tego sądu dostawcy ci są zobowiązani do informowania o całkowitych przychodach pochodzących ze stron sprzedaży online, o kwotach pobieranych jako opłaty za abonament i opłaty za wpis, członkostwo lub subskrypcję z tytułu korzystania z platformy sprzedaży online przez tych dostawców od użytkowników mających siedzibę we Włoszech w celu oferowania konsumentom towarów lub usług, a także o stałych i zmiennych prowizjach pobieranych od dokonywanej za pośrednictwem platformy internetowej sprzedaży towarów lub usług oferowanych konsumentom przez biznesowych użytkowników usług pośrednictwa internetowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia 2019/1150 (zwanym dalej

„użytkownikami biznesowymi”) mających siedzibę we Włoszech, o stałych i zmiennych prowizjach uiszczanych przez użytkowników biznesowych mających siedzibę we Włoszech z tytułu sprzedaży towarów lub usług oferowanych konsumentom za pośrednictwem internetowej platformy sprzedaży, o innych przychodach z usług pośrednictwa innych niż reklama, świadczonych na rzecz użytkowników biznesowych lub użytkowników innych niż przedsiębiorstwa, mających siedzibę we Włoszech i oferujących konsumentom towary lub usługi za pośrednictwem internetowej platformy sprzedaży.

- 31 Sąd odsyłający podkreśla, że nieprzekazanie IGS do AGCOM lub przekazanie mu nieprawidłowych danych podlega sankcjom przewidzianym w art. 1 ust. 29 i 30 ustawy nr 249 z dnia 31 lipca 1997 r.
- 32 W świetle tych okoliczności sąd odsyłający uważa, że obowiązek wysyłania IGS do AGCOM może być z wielu powodów niezgodny z prawem Unii, a w szczególności z zasadą swobody świadczenia usług, rozporządzeniem 2019/1150 i szeregiem dyrektyw.
- 33 Jeśli chodzi o rozporządzenie 2019/1150, sąd odsyłający uważa, że nie zachodzi żaden związek między przestrzeganiem obowiązków przewidzianych w tym rozporządzeniu a informacjami wymaganymi z tytułu IGS, które dotyczą głównie przychodów uzyskiwanych przez dostawców rozpatrywanych usług i nie są istotne dla zapewnienia przejrzystości i uczciwości stosunków między tymi dostawcami a użytkownikami biznesowymi. W związku z tym sąd ten stoi na stanowisku, że poprzez środki krajowe, na mocy których dostawcy usług pośrednictwa internetowego są obecnie zobowiązani do wysyłania IGS do AGCOM (zwane dalej „spornymi środkami krajowymi”) władze włoskie wprowadziły do krajowego porządku prawnego przepisy przewidujące kontrolę dotyczącą kwestii ściśle związanych z tymi dostawcami, która to kontrola jest zdaniem tego sądu czymś całkowicie odmiennym od kontroli przewidzianej w tym rozporządzeniu, dotyczącej przestrzegania przez tych dostawców przewidzianych w nim obowiązków.
- 34 Sąd ten wyjaśnia w szczególności, że w przypadku gdyby informacje, które należy umieścić w IGS, nie były uznawane za istotne czy też użyteczne dla prawidłowego stosowania rozporządzenia 2019/1150, decyzja nr 161/21 byłaby nieważna w zakresie, w jakim ustawa nr 178 z dnia 30 grudnia 2020 r. powierza AGCOM jedynie funkcję czuwania nad właściwym i skutecznym stosowaniem tego rozporządzenia, nie zaś uprawnienie do przyjmowania innych aktów regulacyjnych w danym sektorze.
- 35 Jeśli chodzi o dyrektywę 2015/1535, sąd odsyłający, powołując się na jej art. 1 i 5, uważa, że przepisy krajowe zobowiązujące dostawców rozpatrywanych usług do wysyłania IGS do AGCOM wprowadzają w sposób szczególny ogólny wymóg dotyczący świadczenia usług społeczeństwa informacyjnego, efektem czego, wobec braku uprzedniego notyfikowania tych przepisów Komisji, nie można się na nie powoływać wobec jednostek.
- 36 Co się tyczy zasady swobodnego świadczenia usług, o której mowa w art. 56 TFUE i która została doprecyzowana w dyrektywach 2000/31 i 2006/123, sąd odsyłający zauważa, po pierwsze, że w art. 3 dyrektywy 2000/31 ustanowiona została zasada, zgodnie z którą w „dziedzinie podlegającej koordynacji” w rozumieniu art. 2 lit. h) tej dyrektywy usługi społeczeństwa informacyjnego powinny podlegać systemowi prawnemu państwa członkowskiego, w którym usługodawca ma siedzibę, przy czym te państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy

ustanawiające odstępstwa od tej zasady jedynie wówczas, gdy spełnione zostaną pewne określone w art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/31 wymogi o materialnym i proceduralnym charakterze. Zdaniem tego sądu sporne środki krajowe nie spełniają zaś tych wymogów.

37 Sąd odsyłający przypomina, po drugie, że zgodnie z art. 16 dyrektywy 2006/123 państwa członkowskie nie mogą uzależniać możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na ich terytorium od spełnienia wymogów, które nie są zgodne z zasadami niedyskryminacji, konieczności i proporcjonalności. Zdaniem tego sądu zaś sporne środki krajowe są nieproporcjonalne.

38 W tej sytuacji Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (regionalny sąd administracyjny dla Lacjum) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- „1. Czy rozporządzenie [2019/1150] stoi na przeszkodzie przepisowi krajowemu, który w określonym celu zapewnienia właściwego i skutecznego [stosowania] tego rozporządzenia, w tym poprzez gromadzenie istotnych informacji, zobowiązuje dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych do przekazywania okresowo istotnych informacji o ich dochodach?
2. Czy na podstawie rozporządzenia 2019/1150 informacje przewidziane w ramach [IGS], dotyczące głównie osiągniętych dochodów, mogą być uznane za istotne i użyteczne w stosunku do celu realizowanego w tym rozporządzeniu?
3. Czy dyrektywa [2015/1535] zobowiązuje państwa członkowskie do powiadomienia Komisji o środkach, w drodze których na dostawców usług pośrednictwa internetowego i dostawców wyszukiwarek internetowych zostaje nałożony obowiązek przekazania oświadczenia zawierającego istotne informacje o dochodach, którego naruszenie wiąże się z nałożeniem kar pieniężnych? W przypadku odpowiedzi twierdzącej: czy dyrektywa ta pozwala podmiotowi prywatnemu sprzeciwić się stosowaniu wobec niego środków nienotyfikowanych Komisji?
4. Czy art. 3 dyrektywy 2000/31 stoi na przeszkodzie przyjęciu przez organy krajowe przepisów, które, formalnie w celu zapewnienia [stosowania] rozporządzenia [2019/1150], przewidują w odniesieniu do podmiotów mających siedzibę w innym państwie [członkowskim], lecz działających we Włoszech, dodatkowe obciążenia o charakterze administracyjnym i finansowym, takie jak przekazanie oświadczenia zawierającego istotne informacje o dochodach, czego naruszenie wiąże się z nałożeniem kar pieniężnych?
5. Czy ustanowiona w art. 56 TFUE zasada swobodnego świadczenia usług i art. 16 dyrektywy [2006/123] oraz [dyrektywa 2000/31] stoją na przeszkodzie przyjęciu przez organy krajowe przepisów, które, formalnie w celu [zapewnienia stosowania] rozporządzenia [2019/1150], przewidują w odniesieniu do podmiotów mających siedzibę w innym państwie [członkowskim] dodatkowe obciążenia o charakterze administracyjnym i finansowym, takie jak przekazanie oświadczenia zawierającego istotne informacje o dochodach, czego naruszenie wiąże się z nałożeniem kar pieniężnych?
6. Czy art. 3 ust. 4 lit. b) dyrektywy [2000/31] zobowiązuje państwa członkowskie do powiadomienia Komisji o środkach, w drodze których na dostawców usług pośrednictwa internetowego i dostawców wyszukiwarek internetowych zostaje nałożony obowiązek przekazania oświadczenia zawierającego istotne informacje o dochodach, którego naruszenie

wiąże się z nałożeniem kar pieniężnych? W przypadku odpowiedzi twierdzącej: czy dyrektywa ta pozwala podmiotowi prywatnemu sprzeciwić się stosowaniu wobec niego środków nienotyfikowanych Komisji?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie dopuszczalności pytania drugiego

- 39 Rząd włoski kwestionuje dopuszczalność pytania drugiego ze względu na to, że sąd odsyłający zwraca się do Trybunału o zbadanie znaczenia i użyteczności informacji, które należy zamieścić w IGS, w świetle celu rozporządzenia 2019/1150, co wiąże się z dokonaniem przez Trybunał oceny stanu faktycznego, co zaś należy do właściwości sądu odsyłającego, który zresztą nie wyjaśnił powodów, dla których informacje te miałyby być nieistotne lub nieużyteczne.
- 40 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 267 TFUE, a u którego podstaw leży jasny podział ról między sądami krajowymi a Trybunałem, wszelka ocena okoliczności faktycznych leży w kompetencjach sądu krajowego. Jednakże, w celu udzielenia sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, Trybunał może w duchu współpracy z sądami krajowymi dostarczyć temu sądowi wszelkich wskazówek, jakie uzna za niezbędne (zob. wyrok z dnia 1 lipca 2008 r., MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 41 Ponadto choć to nie do Trybunału należy dokonywanie wykładni przepisów prawa wewnętrznego państwa członkowskiego, może on udzielić sądowi odsyłającemu żądanych wyjaśnień co do przepisów prawa Unii, które mogą stać na przeszkodzie tym przepisom (zob. podobnie wyroki: z dnia 8 listopada 2016 r., Lesoochranárske zoskupenie VLK, C-243/15, EU:C:2016:838, pkt 64 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 8 maja 2019 r., Rossato i Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:387, pkt 29 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 42 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że pytanie drugie łączy się w jedną całość z pytaniem pierwszym i że poprzez te pytania sąd odsyłający zwraca się do Trybunału o dokonanie wykładni rozporządzenia 2019/1150 w kontekście faktycznym i prawnym przedstawionym przezeń we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 43 Z powyższego wynika, że pytanie drugie jest dopuszczalne.

Co do istoty

W przedmiocie pytań pierwszego, drugiego, czwartego i piątego

- 44 Poprzez pytania pierwsze, drugie, czwarte i piąte, które należy rozpatrzyć łącznie i w pierwszej kolejności, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 56 TFUE, art. 16 dyrektywy 2006/123 lub art. 3 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przyjętym przez państwo członkowskie przepisom, które zgodnie z deklarowanym celem mają zapewniać właściwe i skuteczne stosowanie rozporządzenia 2019/1150 i zgodnie z którymi dostawcy usług pośrednictwa internetowego mający siedzibę w innym państwie członkowskim, aby móc świadczyć swe usługi w pierwszym państwie członkowskim, pod rygorem

sankcji podlegają obowiązkowi okresowego wysyłania organowi tego państwa dokumentu dotyczącego ich sytuacji gospodarczej, w którym należy szczegółowo wskazać szereg informacji dotyczących w szczególności osiągniętych przez tych dostawców przychodów.

- 45 Na wstępie należy zauważyć, że jak wynika z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2006/123, przyjętej na podstawie art. 47 ust. 2 WE i art. 55 WE, których brzmienie można w istocie odnaleźć, odpowiednio, w art. 53 ust. 1 TFUE i w art. 62 TFUE, dyrektywa ta ma na celu w szczególności ułatwienie swobodnego przepływu usług. Jeśli chodzi zaś o dyrektywę 2000/31, przyjętą na podstawie art. 47 ust. 2 WE, art. 55 WE i art. 95 WE, których brzmienie można w istocie odnaleźć, odpowiednio, w art. 53 ust. 1 TFUE, art. 62 TFUE i art. 114 TFUE, ma ona zgodnie z jej art. 1 ust. 1 na celu przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez zapewnienie swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego między państwami członkowskimi.
- 46 Ze względu na to, że obie te dyrektywy stanowią konkretyzację w praktyce ustanowionej w art. 56 TFUE swobody świadczenia usług, to gdyby okazało się, iż któraś z nich stoi na przeszkodzie przepisom krajowym takim jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, nie byłoby potrzeby badania pytań pierwszego, drugiego, czwartego i piątego na gruncie tego art. 56.
- 47 Jeśli chodzi o ów art. 56 TFUE, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 6 opinii, niewątpliwie prawdą jest, że, zgodnie z orzecznictwem, ma ono zastosowanie do środków z dziedziny podatków, która jest wyłączona z zakresu stosowania dyrektywy 2000/31 na mocy jej art. 1 ust. 5 lit. a) (zob. wyrok z dnia 22 grudnia 2022 r., Airbnb Ireland i Airbnb Payments UK, C-83/21, EU:C:2022:1018, pkt 38). Jednakże w niniejszym przypadku ani sąd odsyłający, ani rząd włoski nie podnoszą, żeby sporne środki krajowe były związane z koniecznością zapewnienia wypełniania obowiązków podatkowych.
- 48 Ponadto należy zauważyć, że w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2006/123 przewidziano w szczególności, że w przypadku kolizji przepisów tej dyrektywy z innym aktem Unii regulującym szczególne aspekty podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej w określonych sektorach, pierwszeństwo ma przepis tego innego aktu prawnego i to on ma zastosowanie do tych szczególnych sektorów.
- 49 Z uwagi na okoliczność polegającą na tym, że art. 3 dyrektywy 2000/31 dotyczy szczególnych aspektów podejmowania i prowadzenia działalności polegającej na świadczeniu usługi społeczeństwa informacyjnego, jak wskazał w istocie rzecznik generalny w pkt 204–207 opinii, w przypadku gdyby ustalono, po pierwsze, że środki krajowe takie jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym są objęte zakresem zastosowania tego przepisu, i po drugie, że przepis ten stoi na przeszkodzie tym środkom, nie byłoby potrzeby badania pytań pierwszego, drugiego, trzeciego, czwartego i piątego w świetle dyrektywy 2006/123.
- 50 Należy więc w pierwszej kolejności dokonać wykładni art. 3 dyrektywy 2000/31.
- 51 W tym względzie należy przypomnieć, że w myśl art. 3 ust. 1 tej dyrektywy każde państwo członkowskie zapewnia, aby usługi społeczeństwa informacyjnego świadczone przez usługodawcę mającego siedzibę na jego terytorium były zgodne z przepisami krajowymi stosowanymi w tym państwie członkowskim i wchodzącymi w zakres dziedziny podlegającej koordynacji. W art. 3 ust. 2 uściślono, że państwa członkowskie nie mogą, z powodów wchodzących w zakres dziedziny podlegającej koordynacji, ograniczać swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego pochodzących z innego państwa członkowskiego.

- 52 Ponadto zgodnie z art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/31 państwa członkowskie mogą, po spełnieniu pewnych kumulatywnych warunków, podejmować środki mające na celu odstępianie od zasady swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego w odniesieniu do wchodzącej w zakres koordynowanej dziedziny danej usługi społeczeństwa informacyjnego (zob. podobnie wyrok z dnia 19 grudnia 2019 r., Airbnb Ireland (C-390/18, EU:C:2019:1112, pkt 83).
- 53 Co się tyczy „dziedziny podlegającej koordynacji”, o której mowa w art. 3 dyrektywy 2000/31, należy wyjaśnić, że w art. 2 lit. h) zdefiniowano ją jako obejmującą „wymagania ustanowione w systemach prawnych państw członkowskich mające zastosowanie do podmiotów świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego lub do usług społeczeństwa informacyjnego, niezależnie od tego, czy mają charakter ogólny, czy zostały przewidziane szczególnie dla nich”. Dziedzina ta dotyczy wymogów, które musi spełnić usługodawca, a które dotyczą podejmowania działalności polegającej na świadczeniu usług społeczeństwa informacyjnego, takich jak wymogi dotyczące kwalifikacji, uzyskiwania zezwolenia na jej prowadzenie czy też jej zgłaszania oraz prowadzenia działalności polegającej na świadczeniu usług społeczeństwa informacyjnego, takich jak wymogi dotyczące zachowania usługodawcy, jakości lub treści usługi.
- 54 Dyrektywa 2000/31 oparta zatem została na stosowaniu zasad nadzoru w państwie członkowskim pochodzenia i wzajemnego uznawania, w związku z czym, w ramach dziedziny podlegającej koordynacji określonej w art. 2 lit. h) tej dyrektywy, usługi społeczeństwa informacyjnego są regulowane wyłącznie w państwie członkowskim, na którego terytorium mają siedzibę podmioty świadczące te usługi (wyrok z dnia 9 listopada 2023 r., Google Ireland i in., C-376/22, EU:C:2023:835, pkt 42).
- 55 W konsekwencji, po pierwsze, zadaniem każdego państwa członkowskiego mającego status państwa członkowskiego pochodzenia usług społeczeństwa informacyjnego jest uregulowanie tych usług i w związku z tym ochrona celów interesu ogólnego wymienionych w art. 3 ust. 4 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/31 (wyrok z dnia 9 listopada 2023 r., Google Ireland i in., C-376/22, EU:C:2023:835, pkt 43).
- 56 Po drugie, zgodnie z zasadą wzajemnego uznawania każde państwo członkowskie mające status państwa członkowskiego przeznaczenia usług społeczeństwa informacyjnego ma za zadanie nie dopuścić do ograniczania swobodnego przepływu tych usług poprzez wymaganie, aby wchodzące w zakres koordynowanej dziedziny dodatkowe zobowiązania, które państwo to przyjęło, były przestrzegane (wyrok z dnia 9 listopada 2023 r., Google Ireland i in., C-376/22, EU:C:2023:835, pkt 44).
- 57 Z powyższego wynika, że art. 3 dyrektywy 2000/31, z zastrzeżeniem odstępstw dozwolonych zgodnie z warunkami przewidzianymi w ust. 4 tego artykułu, stoi na przeszkodzie temu, aby podmiot świadczący usługę społeczeństwa informacyjnego, który zamierza świadczyć ją w państwie członkowskim innym niż to, na którego terytorium ma siedzibę, podlegał ustanowionym przez to inne państwo członkowskie wymogom wchodzącym w zakres dziedziny podlegającej koordynacji.
- 58 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że sporne środki krajowe, ze względu na to, iż pod rygorem sankcji ustanawiają wymóg wysyłania IGS do AGCOM przez dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy mają siedzibę w państwach członkowskich innych niż Republika Włoska, nakładają na nich obowiązek spełnienia warunków, które nie są wymogami obowiązującymi w państwie członkowskim ich siedziby.

- 59 Podobnie bezsporne jest, że usługi te wchodzą w zakres „usług społeczeństwa informacyjnego”, o których mowa w art. 2 lit. a) dyrektywy 2000/31.
- 60 Natomiast rząd włoski utrzymuje, że obowiązek wysłania IGS do AGCOM nie należy do „dziedziny podlegającej koordynacji” w rozumieniu art. 2 lit. h) tej dyrektywy, ponieważ ma on na celu umożliwienie AGCOM uzyskanie od dostawców rozpatrywanych usług informacji umożliwiających mu wykonywanie jego funkcji nadzorczych. Wywiązanie się z tego obowiązku nie ma zatem zdaniem tego państwa członkowskiego na celu uzyskania przez dostawców tych usług zezwolenia na podjęcie lub wykonywanie działalności polegającej na świadczeniu usług społeczeństwa informacyjnego.
- 61 W tym względzie okoliczność polegająca na tym, że obowiązek okresowego przekazywania organowi państwa członkowskiego pod rygorem sankcji informacji dotyczących struktury i organizacji danego przedsiębiorstwa jest nakładany w związku ze sprawowanym przez ten organ nadzorem nad prawidłowością prowadzenia działalności w zakresie usług społeczeństwa informacyjnego, pozostaje bez jakiegokolwiek wpływu na zakres tego obowiązku, w myśl którego mający siedzibę w innym państwie członkowskim dostawcy takich usług, którzy chcą świadczyć takie usługi w pierwszym państwie członkowskim, są zobowiązani do jego przestrzegania. Ponadto okoliczność polegająca na tym, że usługodawca może de facto rozpocząć i kontynuować świadczenie usługi społeczeństwa informacyjnego bez spełnienia tego obowiązku, pozostaje bez wpływu na to, że spełnienie go jest konieczne do tego, aby móc prowadzić rozpatrywaną działalność zgodnie z prawem.
- 62 W związku z tym, wbrew temu, co twierdzi rząd włoski, obowiązek taki jak obowiązek okresowego przekazywania IGS do AGCOM stanowi wymóg dotyczący prowadzenia działalności polegającej na świadczeniu usługi społeczeństwa informacyjnego, w związku z czym obowiązek ten należy do „dziedziny podlegającej koordynacji” w rozumieniu art. 2 lit. h) dyrektywy 2000/31.
- 63 Wobec powyższego art. 3 dyrektywy 2000/31 stoi na przeszkodzie przyjętem przez państwo członkowskie środkom, na mocy których pod rygorem sankcji dostawcy usług pośrednictwa internetowego mający siedzibę w innym państwie członkowskim podlegają, do celów świadczenia swoich usług w pierwszym państwie członkowskim, obowiązkowi okresowego wysłania organowi tego państwa dokumentu dotyczącego ich sytuacji gospodarczej, w którym należy szczegółowo wskazać szereg informacji dotyczących w szczególności osiągniętych przez tych dostawców przychodów, z wyjątkiem przypadków, w których te środki spełniają warunki przewidziane w art. 3 ust. 4 tej dyrektywy.
- 64 Wykładni tej nie może podważyć przedstawiony przez rząd czeski argument, zgodnie z którym ów art. 3 może nie stać na przeszkodzie takim środkom w świetle dotyczącego art. 56 TFUE orzecznictwa, znajdującego zastosowanie w drodze analogii, zgodnie z którym z ustanowionym w tym art. 56 zakazem nie kolidują przepisy krajowe, które obowiązują wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące działalność na terytorium danego kraju i nie mają na celu uregulowania warunków świadczenia usług przez dane przedsiębiorstwa i których potencjalne skutki ograniczające, jakie mogą one wywierać w odniesieniu do swobody świadczenia usług, są zbyt niepewne i zbyt pośrednie, aby ustanowiony w tych przepisach obowiązek mógł być uważany za naruszający tę swobodę (wyrok z dnia 22 grudnia 2022 r., Airbnb Ireland i Airbnb Payments UK, C-83/21, EU:C:2022:1018, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 65 Jak bowiem wskazał w istocie rzecznik generalny w pkt 166 i 167 opinii, po pierwsze, wymogi wchodzące w zakres koordynowanej dziedziny nie mogą spełniać warunków wynikających z tego orzecznictwa, ponieważ z definicji mają one na celu uregulowanie podejmowania i wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usługi społeczeństwa informacyjnego. Po drugie, w akcie prawa wtórnego prawodawca unijny może określić warunki korzystania z usankcjonowanej w traktacie FUE podstawowej swobody, ustanawiając warunki jeszcze bardziej korzystne dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego niż warunki wynikające z prawa pierwotnego (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 16 czerwca 2015 r., Rina Services i in., C-593/13, EU:C:2015:399, pkt 40).
- 66 Należy zatem zbadać, czy środki krajowe takie jak te wskazane w pkt 63 niniejszego wyroku spełniają przesłanki przewidziane w art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/31.
- 67 W tym celu w pierwszej kolejności należy podkreślić, że jak wynika z samego brzmienia tego przepisu, obejmuje on jedynie środki „podejmowane przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego”.
- 68 W tym względzie należy przypomnieć, że w wyroku z dnia 9 listopada 2023 r., Google Ireland i in. (C-376/22, EU:C:2023:835) Trybunał orzekł, iż art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że generalne i abstrakcyjne środki dotyczące określonej, opisanej w sposób ogólny kategorii usług społeczeństwa informacyjnego, mające zastosowanie bez rozróżnienia do każdego podmiotu świadczącego usługi tej kategorii, nie wchodzą w zakres pojęcia „środków podejmowanych przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego” w rozumieniu tego przepisu.
- 69 W niniejszej sprawie, z zastrzeżeniem sprawdzenia tego przez sąd odsyłający, wydaje się, że sporne środki krajowe mają generalny i abstrakcyjny charakter, w związku z czym nie mogą zostać uznane za „środki podejmowane przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego” w rozumieniu art. 3 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/31.
- 70 Ponadto, zgodnie z tym przepisem, aby środki krajowe mogły zostać uznane za z nim zgodne, muszą być konieczne w celu zagwarantowania porządku publicznego, ochrony zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub ochrony konsumentów.
- 71 Należy zatem zbadać, czy sytuacja ta zachodzi w przypadku środków krajowych przyjętych w zadeklarowanym celu zapewnienia stosowania rozporządzenia 2019/1150.
- 72 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 1 ust. 5 rozporządzenia 2019/1150 pozostaje ono bez uszczerbku dla prawa Unii mającego zastosowanie, między innymi, w dziedzinie handlu elektronicznego.
- 73 Ponieważ dyrektywa 2000/31 jest ewidentnie objęta tą dziedziną, środki takie jak te sporne w niniejszej sprawie środki krajowe mogą zostać uznane za zgodne z art. 3 ust. 4 lit. a) tej dyrektywy ze względu na to, że mają one na celu zapewnienia stosowania rozporządzenia 2019/1150, tylko wówczas, gdy ustalone zostanie, że cel tego rozporządzenia odpowiada jednemu z celów wymienionych w tym przepisie.
- 74 Z motywów 7 i 51 tego rozporządzenia wynika zaś, że celem rozporządzenia 2019/1150 jest ustanowienie na poziomie Unii zestawu obowiązkowych zasad po to, aby zapewnić istnienie sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego środowiska i budzącego zaufanie otoczenia

- biznesowego w Internecie w ramach rynku wewnętrznego. W szczególności w przypadku użytkowników biznesowych należy zapewnić odpowiedni poziom przejrzystości, a także możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń w całej Unii po to, aby ułatwić transgraniczne prowadzenie działalności gospodarczej w Unii, i tym samym, poprawić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
- 75 W art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia wyjaśniono, że przyczynia się ono do właściwego funkcjonowania tego rynku poprzez ustanowienie przepisów w celu zapewnienia, aby użytkownikom biznesowym i użytkownikom korzystającym ze stron internetowych w celach biznesowych w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych zapewnić odpowiednią przejrzystość, sprawiedliwość i możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń.
- 76 Jak zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 186–190 opinii, nawet przy założeniu, że środki krajowe takie jak te sporne w niniejszej sprawie mają na celu zagwarantowanie realizacji celu rozporządzenia 2019/1150, nie zachodzi bezpośredni związek między z jednej strony tym celem a z drugiej strony celami wymienionymi w art. 3 ust. 4 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/31, które zostały przypomniane w pkt 70 niniejszego wyroku.
- 77 Bezsporne jest bowiem, że cel rozporządzenia 2019/1150 nie dotyczy ani porządku publicznego, ani ochrony zdrowia publicznego, ani bezpieczeństwa publicznego.
- 78 Jeśli chodzi o ochronę konsumentów, należy przede wszystkim zauważyć, że ta nie obejmuje ochrony przedsiębiorstw. W rozporządzeniu 2019/1150 ustanowione zaś zostały przepisy dotyczące relacji między dostawcami usług pośrednictwa internetowego a użytkownikami biznesowymi.
- 79 Ponadto z motywu 3 rozporządzenia 2019/1150 wynika, że uznano związek między „przejrzystością i zaufaniem do gospodarki platform internetowych w stosunkach między przedsiębiorstwami” a zwiększeniem zaufania konsumentów do gospodarki platform internetowych jest jedynie pośredni.
- 80 Wreszcie w motywie 3 wyjaśniono, że „[b]ezpośredni wpływ rozwoju gospodarki platform internetowych na konsumentów jest jednak przedmiotem innych przepisów prawa Unii, w szczególności unijnego dorobku prawnego w dziedzinie praw konsumenta”.
- 81 Należy dodać, że art. 3 ust. 4 dyrektywy 2000/31, jako wyjątek od zasady kontroli w państwie członkowskim pochodzenia, należy interpretować ściśle (zob. analogicznie wyroki: z dnia 22 listopada 2012 r., Probst, C-119/12, EU:C:2012:748, pkt 23; z dnia 21 czerwca 2022 r., Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, pkt 70). Wyjątek ten nie może być zatem stosowany w przypadku środków, które mogą mieć co najwyżej pośredni związek z jednym z celów, o których mowa w tym przepisie.
- 82 W związku z tym z faktu, że środki krajowe zostały przyjęte w zadeklarowanym celu polegającym na zapewnieniu stosowania rozporządzenia 2019/1150, nie można wnioskować, że środki te są konieczne do zagwarantowania jednego z celów wymienionych w art. 3 ust. 4 lit. a) ppkt (i) dyrektywy 2000/31.
- 83 W związku z tym przyjęte przez państwo członkowskie środki, na mocy których dostawcy usług pośrednictwa internetowego z siedzibą w innym państwie członkowskim pod rygorem sankcji podlegają, do celów świadczenia swoich usług w pierwszym państwie członkowskim,

obowiązkowi okresowego wysyłania organowi tego państwa dokumentu dotyczącego ich sytuacji gospodarczej, w którym należy szczegółowo wskazać szereg informacji dotyczących w szczególności osiągniętych przez tych dostawców przychodów, nie spełniają warunków przewidzianych w art. 3 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2000/31.

- 84 Ponieważ sporne środki krajowe wchodzą w zakres dziedziny podlegającej koordynacji, o której mowa w dyrektywie 2000/31, a jej wykładnia pozwala na udzielenie odpowiedzi na pytania pierwsze, drugie, czwarte i piąte, przeformułowane w pkt 44 niniejszego wyroku, nie ma potrzeby, zgodnie z rozważaniami przedstawionymi w pkt 45–49 niniejszego wyroku, dokonywania wykładni również art. 56 TFUE czy też dyrektywy 2006/123.
- 85 W świetle całości powyższych rozważań na pytania pierwsze, drugie, czwarte i piąte należy odpowiedzieć, iż art. 3 dyrektywy 2000/31 należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie środkom przyjętym przez państwo członkowskie w zadeklarowanym celu zapewnienia właściwego i skutecznego stosowania rozporządzenia 2019/1150, na mocy których dostawcy usług pośrednictwa internetowego mający siedzibę w innym państwie członkowskim pod rygorem sankcji podlegają, do celów świadczenia swoich usług w pierwszym państwie członkowskim, obowiązkowi okresowego wysyłania organowi tego państwa dokumentu dotyczącego ich sytuacji gospodarczej, w którym należy szczegółowo wskazać szereg informacji dotyczących w szczególności osiągniętych przez tych dostawców przychodów.

W przedmiocie pytań trzeciego i szóstego

- 86 Pytania trzecie i szóste dotyczą przewidzianych w dyrektywach 2000/31 i 2015/1535 obowiązków uprzedniej notyfikacji, których nieprzestrzeganie pociąga za sobą niemożność powołania się wobec jednostek na przepisy, które powinny być zostać notyfikowane, ale tak się nie stało.
- 87 Niemniej jednak z uwagi na odpowiedź udzieloną na pytania pierwsze, drugie, czwarte i piąte nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytania trzecie i szóste.

W przedmiocie kosztów

- 88 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 3 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym)

należy interpretować w ten sposób, że:

stoi on na przeszkodzie środkom przyjętym przez państwo członkowskie w zadeklarowanym celu zapewnienia właściwego i skutecznego stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania

sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego, na mocy których dostawcy usług pośrednictwa internetowego z siedzibą w innym państwie członkowskim pod rygorem sankcji podlegają, do celów świadczenia swoich usług w pierwszym państwie członkowskim, obowiązkowi okresowego wysyłania organowi tego państwa dokumentu dotyczącego ich sytuacji gospodarczej, w którym należy szczegółowo wskazać szereg informacji dotyczących w szczególności osiągniętych przez tych dostawców przychodów.

Podpisy